

Lakewood Daf Yomi

PRESENTED BY SRULY BORNSTEIN

לע״נ

ברוך דוב ז״ל בן יבלחט״א משה חיים ווידרא נ״י
הרב שמעון דוד בן ר' יעקב יוסף איידער זצ״ל

מראה מקומות רשפי אש

לע״נ מרים שיינדל בת יבלחט״א אפרים שמעון סינאוויץ

פפא 111. וי"ל משום דר' יוחנן מיפרשא טפי דאמר בהדיא שבועה זו תקנת חכמים היא.

ומיהו אכתי קשה דאי הא דרב פפא מן התקנה ומשום דמורי ואמר הוא דרמו רבנן שבועה עליה, מאי קא קשיא להו בתר אוקמתא דרב פפא לימא מתני' דלא כסומכוס, והלא שבועה זו אינה מדינא אלא משום תקנת ב"ד שלא יורה הוראה, ויפרוש¹¹². וי"ל דמאן דמקשה לימא מתני' דלא כסומכוס לאו בתר אוקמתיה דרב פפא אקשי ליה, אלא רב פפא שקל וטרי במתני' לגרמיה ואוקמה בתקנתא, ומאן דמקשי לימא מתניתין דלא כסומכוס כי הוה תני מתניתין לגרמיה שקיל וטרי בה הכין, ולא דין בתר דין איתאמרן כדאיתותבו בגמ'. ותדע לך, דהא בתר דפרקיה למתני' אליבא דבן ננס שאני מתני' דאיכא למימר דתרוייהו בהדי הדדי אגבהוה, תו לא הוה קשיא להו לימא מתני' דלא כר' יוסי לימא דלא כרבנן, דהא לכולהו בהאי פירוקא דפרקינן לבן ננס אימור תרוייהו בהדי הדדי אגבהוה איפריקא מתני' לכולהו, ואפילו הכי דייקנן אפל חד וחד באנפי נפשיה לימא מתני' דלא כבן ננס לימא דלא כר' יוסי לימא דלא כרבנן. אלא טעמא כדאמרן דכל שאלה ושאלה באנפי נפשה אתשאלא בבי מדרשא והדר אכתיבו על הסדר בגמריין, ומשום דמשמע להו דסתמא דמתני' בכל ענין בין בדאיכא הוראה בין בדליכא הוראה אקשינן לימא מתני' דלא כסומכוס, ושקלינן וטרינן לאוקומה כסומכוס ומדינא, ולא קמה, ואסיקנא כר' יוחנן ומן התקנה היא.

אפילו תימא ר' יוסי התם ודאי איכא רמאי הכא מי יימר דאיכא רמאי. ק"ל הא דאמרינן הכא דמתני' דוקא בדליכא רמאי, דהא מתני'

שנגח את הפרה¹⁰⁴ ג"כ יש לכל אחד עיקר תביעה וחזקה, (לבעל) [שבעל] השור מוחזק בשורו, ובעל הפרה (ד) מוחזק בולד חי, והרי שחוט לפניך. מה שאין כן במציאה ובמקח וממכר. ובתרגום ירושלמי מידי תבקשנה¹⁰⁵, מן ידי תדרכיניה.

ומיהו הא דאמרינן הכא ולא ק"ו, משמע לכאורה טפי כפירושו של רש"י ז"ל, דה"ק, ומה התם דודאי חד מינייהו מפסיד, דעל כרחך כוליה דחד מינייהו הוא, וכשאתה חולקו ביניהם אתה מפסיד ודאי ממון לאחד מהם ואפילו הכי אמר סומכוס יחלוקו, הכא דאפשר דחלוקתן כדין דדילמא דתרוייהו היא לא כ"ש¹⁰⁶. על כן נ"ל דהכא פי' דררא דממונא הפסד ממון, והתם פי' עיקר תביעת ממון, ולשון אחד הוא המתחלק לשני עניינים, ויש לנו כזה הרבה בתלמוד.

[ג, א] אפילו תימא סומכוס שבועה זו תקנת חכמים¹⁰⁷ היא. לפי מה שפירשתי למעלה¹⁰⁸ בדברי רב פפא לפי דברי ר"ח ז"ל, ניחא הא דאקשינן הא דסומכוס אפי' בתר אוקמתא דרב פפא, משום דבדרב פפא לא איתפרש טעמא דשבועה זו דמתני' (לא) [למה, ו]איצטריך לקמן¹⁰⁹ למיבעי מאחר שזה תפוס ועומד וזה תפוס ועומד שבועה זו למה, ולא אשכחנן טעמא אלא כדר' יוחנן א"נ כדאביי, והכא נמי לא מוקמינן מתני' אפי' כסומכוס אלא כטעמיה דר' יוחנן ולא כדרב פפא. אבל לפי פירושו של רש"י ז"ל קשה קצת, והא¹¹⁰ רב פפא פריש נמי טעמא דמתני' משום התקנה, משום דמורי ואמר, ואמור רבנן רמי שבועה עליה כי היכי דלודי, וא"כ אמאי לא פריק ליה שבועה זו תקנת חכמים היא כדרב

לריטב"א עמ' תתצה (במהדורת מוסד הרב קוק) שמפרש את סוגיין לפי פירוש ר"ת. 107 לפנינו: מדרבנן היא. 108 ב, ריש ע"ב. 109 ה, ב. 110 צ"ל דהא. 111 כה"ק הרמב"ן לעיל ב, ריש ע"ב. וכה"ק הריטב"א שם סוף ע"א. ע"י מש"כ שם, ומש"כ כאן. וכדברי רבנו להלן כתב גם המיוחס לריטב"א לעיל ב, ב ד"ה לימא מתניתין. 112 וכה"ק הרמב"ן שם, וכה"ק הריטב"א בד"ה מתני'

ועי' תוס' כאן ד"ה הכא. 104 בבא קמא מו, א. 105 בראשית לא, לט. ובתרגום ירושלמי שלפנינו ליחא, והרמב"ן כותב "שמעת" שיש בתרגום ירושלמי. וכ"ה בתרגום ירושלמי כת"י מובא בתורה שלימה שם מג, ט עמ' תתתשצו, ושם: הדרכיניה. [וברמב"ן ירושלים תרפ"ט: תדרידיניה. וכ"ה בח"י הרשב"א ב"ב לה, ב]. 106 וכ"כ הריטב"א דלפי' רש"י ז"ל עולה יפה הא דמהדרינן ולא ק"ו וכו', עיי"ש. ועי' מיוחס חידושי הרשב"א <מוה"ק> - בבא מציעא / בו אדרת. שלמה בו אברהם (רשב"א) {עמוד 726077}

א) צנח מנחל קנה.
ב) לקמן [א.], א) לקמן
ו. צנח קנה קנה.
ד) לקמן [א.], ה) דף
קנה: (ו) ב"ק קנה:
ז) צנח קנה קנה.
ח) לקמן ג ריש ע"א.
ט) לקמן ג. ע"ן
לקמן עמוד ב. (י) לקמן
עמוד ב. (ל) כן כתבו
הח"ס לקמן ע"ב
ד"ה היכא דלא כרשי
שם. (מ) ד"ה אמר.
ס) רש"י (פ) וצ"ע ח"ס
ב"ב קנה. ד"ה נפל הבית
עליו ועל אמו.

הגהות הב"ח

ה) רש"י ד"ה היו וכו'
אלה דרוכב ומניג:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה זה ב"ה ת"ס
ה"ש וכו'. ע"ן לקמן דף
קע"ז ע"א תוס' ד"ה וכו':

ליקוטי רש"י

כדי. שם חסד (נישן) ת"ס.
עיי"ש בהגהות וציונים.

הגהות וציונים

א) רבינא. מהרש"ל
(גליון) מהרש"ל פ"ה,
וכן הגיה הב"ח לקמן
כו ע"א אות א.
וב"י בבה"ר חיות:
ב) רש"י ורוב הכתי'
של הגמ' ושל רש"י
מצנח: ג) ע"ן מהרש"ל
(גליון) וע"ן בילקוט
מפייסות: ד) הגהת
רש"י והנחה הישן
"מא": ה) שהגהות:
מהרש"ל (גליון):
ו) "נסורת" נראה
למחוק (רש"י), ובכתי'
כחצוקת: ז) כנראה
דקתני במעצ: ח) צ"ל
והחצוקה (בא"ת), וע"ן
וכ"ה בכתי'. וע"ן
מהרש"ל ומהר"ם):

שנים אוחזין פרק ראשון בבא מציעא

ב.

עין משפט
נר מצוה

א א מ"י פ"ט מהלכות
טוען וטוען ה"ל א סמו
עשין עד עושה ח"מ כ"י
קנה ספק א:
ב ב מ"י שם הלכה ח
טוען עד עושה ח"מ כ"י
ג ג מ"י שם הלכה ט ט"ט ע"י
שם ספק א:
ד ד מ"י פ"ז מהלכות
גזילה ואפדה ה"ל א סמו
עשין עד עושה ח"מ כ"י
ה ה מ"י פ"ח מהלכות
מכירה ה"ל ד וע"ן
השגות ומ"מ סמו עשין
פ פ עושה ח"מ כ"י רכב
ספק א:
א א מ"י פ"ט מהלכות
טוען וטוען ה"ל א סמו
עשין עד עושה ח"מ כ"י
קנה ספק א:
ב ב מ"י שם הלכה ח
טוען עד עושה ח"מ כ"י
ג ג מ"י שם הלכה ט ט"ט ע"י
שם ספק א:
ד ד מ"י פ"ז מהלכות
גזילה ואפדה ה"ל א סמו
עשין עד עושה ח"מ כ"י
ה ה מ"י פ"ח מהלכות
מכירה ה"ל ד וע"ן
השגות ומ"מ סמו עשין
פ פ עושה ח"מ כ"י רכב
ספק א:

רבינו הנאל

שנים אוחזין בטלית
זה אומר אני
מצאתיה וכו'. ואקשי
עלה למה לי למתא
תוב זה אומר כולה
שלי הלא באומר אני
מצאתיה משמע כולה
שלי היא. ופרקי הא
אתא לאשמועי' דבראיה
ה"ל אין פורטין מחיבת
המוכסין ופשוטה היא.
ואוקימנא למתני' רישא
במצאתה וסיפא דקתני זה
אומר כולה שלי בקנייתא
בשטענה אי קניתיה
ותתני דמיה לבעליה.

תורה אור השלם

א) [בן תעשה לחברו
וכן תעשה לשלמתי
וכן תעשה לכל אברת
אחיקד אשר האבד
מקונו ומצאתה לא
תובל להעלים:
(דברים כ"ג)]

שנים אוחזין בטלית. אידי דלמירי צהגול צתרא (ב"ק דף קעו).
מחלוקת נסורת^א נגר ובעל הצית דקתני צמנעל דהרי
אלו שלו ובכשיל הרי אלו של בעל הצית תני הכא נמי דיני
חלוקות ואע"ג דצתרי מסכתא אין סדר למשנה^ב ואיכא מ"ד כולה
מיקין לכו חדא מסכתא הוא ה"מ
לענין מחלוקת ואח"כ סתם לפי שרבי
לא היה לומד כסדר אלא כמו שהיו
חפצים התלמידים אצל כשהצטרם על
הסדר חזרס ונריך בכל מסכתא
טעם למה נשנית אחר שלפניה
כדדייק צריש מסכת שטעות (דף ט:)
מכדי תנא ממוכח קסליק כו' וכן
צנחנה (דף ט):

ויחלוקו. מצינו דלמאי שנת
מהיכא דלרצה דלמנר
כל דללים גצר פרק חוקת הצמים
(ב"ב דף ק"ג ו' וס' וי"ל דלוחזין שאלו
דמשיב כאלו כל אחד יש לו זה שדל
התני דלן סהדי דלמאי דתפיס הא
דידיה הוא^א וכן צננה שלישי דמדמי
צנמרא^ב לעלית חשיב הואו שהנפקד
מופס צנחוק שניהם כאלו הם עלמס
מוחזקים צו לך משיב דהתם ודל
דמד מנייהו הוא וכן החלוקה יכולה
להיות אמת ולכן יהא מונח אצל
טלית דלכא למימר דתרויהו הוא^א
יחלוקו וכן שנים אדוקים צנטר
דמדמי לקמן (דף ט:). למתני' משום
דשניהם אדוקים צו דהחלוקה יכולה
להיות אמת דלפשר שפרע לו התני
וצננה אין דרך שיקנה לו התני אחרי
שהוא ציד תצרו אצל צנרצה אע"ג
דלפשר שהיא של צננה כיון דלן
מוחזקין צו הוא דינא כל דללים גצר
ולסומכוס^ב אע"ג דלן מוחזקין צו ואין
החלוקה יכולה להיות אמת היכא
דלכא דלרל דממונא פירוש שצלא
טענותיהם יש ספק לצית דין יחלוקו:^ב
וזה נושא רביע. וא"ת יהא נאמן
דלחיו שלו מינו דלוי צעי אמר
כולה שלי כדלמנר^א צנמ' (לקמן דף ט:).
האי מינו גופיה לפטרו משטעה אי
לא משום דלשערומי קמערים ומפסר
ריצ"ס דמינו להוליא לא אמר^א דנחיו
השני מוחזק זה כמו זה והיכא דחוקת
הצמים (ב"ב דף ק"ג ו' וס' וי"ל)^א דגחין ולחיש
ליה לרצה אין שטרע זיפאל הוא
ומיהו שטרע מעליל הוא לי צדי
ואצד והימניה רצה להוליא צמינו דלוי
צעי אמר שטרע מעליל הוא *התם
היינו טעמא משום דלפ"י הוא שתיק
רק שלא היה מודה שהוא מוויף היה
נאמן כי החמימה הייתה נכרת לעומדים
שם ורצ יוסף אית ליה דלשילוי מינו
לא היה כיון שטענה ראשונה שהוא
טוען צהאי שטרע הוא שקר ואין
לומר מינו אלא היכא שטענתו

שנים אוחזין בטלית. דוקא לחזין דשניהם מוחזקים זה ואין
לזה כח זה יומר מזה שאלו הייתה ציד אחד לצדו הוא אידך
המוליא מתצרו ועליו להציא חריה צעדים שהיא שלו ואינו נאמן זה
ליטול צטענה: זה אומר כולה שלי. צנמרא מפרש למאי תנא
תנתי: זה ישבע. מפרש צנמרא
(דף ג.) שטעה זו למה: שאין לו בה
פחות מחציה. צנמרא (דף ה:) מפ'
אמאי תקון כי האי לישנא צהך
שטעה: וזה אומר חציה שלי. מודה
הוא שהצ"י של חצירו ואין דין אלא
על חציה הלך זה האומר כולה שלי
ישבע כו' כמשמע הרשון מה שהן
דין עליו נשבעין שניהם שאין לכל אחד
צו פחות מחציו ונטול כל אחד חציו:
היו שנים רוכבין כו'. לאשמועינן
אתא (ה) דרכוז ומניג שניהם שזין
לקנות צנמה מן ההפקר: בזמן שהן
מודין. צנמרא (דף ט.) מפרש
[דנחל^א] אשמועינן דהמצננה מניחה
לחצרו קנה חצירו: גמ' ראיתיה.
קודם שהצננה^ב אותה: בראיה
קני. מדקתני יחלוקו: תנא ב"ה שלי.
צחוקה צנמרה מנחמתי חמילה ותמה
תפסמ מדי משכחתי צה: והאמר
רבינא. צנחא קמא צהגול ומאכלי:^א
ומצאתה דאתא לדידיה משמע. ואפי'
הכי אחין ולא עוצד כוכבים ולא
חיימא^א כי מינעו רחמנא עוצד כוכבים
היכא דלא אחאי לדידיה דלשאל
לא מיחייב למנערה עלה ולאחדורה
אצל אתא לדידיה מיחייב להחזירה
דלצידתו אסורה: תנא לישנא דעלמא
קמא. אי לא הדר תנא כולה שלי
זה אמיתא מנאי מנלמיה דקתני תנא
לשון צני אדם אמו צמננתו ולא
לשון המקרה והרצה צני אדם קורין
לה מניחה משעת ראייה: בעלמא
דקתני מצאתיה. צנ"מ שטענה שהמונח
מניחה קנחה הוא אמיתא דמניחה
קני לה משעת ראייה דלא אשמועינן
שום תנא דלא קני לה אלא צהצננה:
הכי אשמועינן הכא ממשנה ימיה:
והא זה וזה קתני. גצי מנלמיה תנא
זה אומר וגצי כולה שלי קתני זה אומר
ואי חדא הוא הכי אצעי ליה למתני
זה אומר מנלמיה וכולה שלי: במקח
וממכר. קניתייה מיד פלוני ודוקא
מקח וממכר הוא דלמרינן יחלוקו
צטענה דלכא למימר שניהם קנאוה
ולשניהם נחלצה המוכר אצל זה אומר
אני ארמיה וזה אומר אני ארמיה
לא יחלוקו דודאי חד מנייהו רמאי הוא
ותהא מונחת עד שיצא אליהו:
דמורה

שנים אוחזין בטלית זה אומר אני מצאתיה וזה
אומר אני מצאתיה זה אומר כולה שלי וזה
אומר כולה שלי זה ישבע שאין לו בה פחות
מחציה וזה ישבע שאין לו בה פחות מחציה
ויחלוקו זה אומר כולה שלי וזה אומר חציה
שלי האומר כולה שלי ישבע שאין לו בה
פחות משלשה חלקים והאומר חציה שלי
ישבע שאין לו בה פחות מרביע זה נוטל
שלשה חלקים וזה נוטל רביע^א זהו שנים
רוכבין על גבי בהמה או שהיה אחד רוכב
ואחד מנהיג זה אומר כולה שלי וזה אומר
כולה שלי זה ישבע שאין לו בה פחות מחציה
וזה ישבע שאין לו בה פחות מחציה ויחלוקו
בזמן שהם מודים או שיש להן עדים חלוקין
בלא שבעה: גמ' למה לי למתנא זה אומר
אני מצאתיה וזה אומר אני מצאתיה זה אומר
כולה שלי וזה אומר כולה שלי ליתני חדא
חדא קתני זה אומר אני מצאתיה וכולה שלי
וזה אומר אני מצאתיה וכולה שלי ויתני אני
מצאתיה ואנא דענא דכולה שלי אי תנא אני
מצאתיה הוה אמינא מאי מצאתיה ראיתיה
אע"ג דלא אתאי לדידיה בראיה בעלמא קני
תנא כולה שלי דבראיה לא קני ומי מצית
אמרת מאי מצאתיה ראיתיה^א והא אמר
רבינא^ב ומצאתה דאתאי לדידיה משמע אין
ומצאתה דקרא דאתא לדידיה משמע ומיהו
תנא לישנא דעלמא קמא ומדחיו ליה אמר
אנא אשכחתי ואע"ג דלא אתאי לדידיה בראיה
בעלמא קני תני כולה שלי דבראיה בעלמא
לא קני לה ויתני כולה שלי ולא בעי אני
מצאתיה אי תני כולה שלי הוה אמינא
בעלמא דקתני מצאתיה^א בראיה בעלמא קני
תנא אני מצאתיה והדר תנא כולה שלי
דממושנה יתירה אשמועינן דראיה לא קני ומי
מצית אמרת חדא קתני והא זה וזה קתני זה
אומר אני מצאתיה וזה אומר אני מצאתיה
זה אומר כולה שלי וכו' אמר רב פפא ואיתמא
דאי

ראשונה היא אמת מינו שהיה טוען אחרת ולכן אינו מינו אפילו להחזיק כגון צעודל קמייתא וא"ת וימנא דלן ספק מוציא מידי ודאי
דהאומר כולה שלי יש לו צדאי חריה והאומר חציה שלי ספק אס יש לו צה כלום כדלמרינן צפרק החולן (יבמות דף ק"ג ט') ספק ויבם שצלו לחלוק
צנכסי ספק ספק אמר אלא צר מנחא אלא וית' לי פלגא ויבם אמר את צרל דלוי וית' לך ולא מידי הוה ליה יבם ודאי וספק ספק ואין ספק
מוציא מידי ודאי וי"ל דהתם יבם שהוא צנו של ספק הוא ודאי וירשו ולא יוציא הספק מספק ממנו אלא הכא אין ספקא מה שהוא ודאי צחיו
שיעיל לו לחציו השני^א: **בראיה** בעלמא קנה. אע"ג דקתני צמנתי^א (לקמן דף ט:). ראה את המניחה ואמר לחצירו תנה לי דלא קנה צראה
וכן ראה את המניחה ונפל עליה (לקמן דף ט:). קתני נמי דלא קני מני למדחי כיון דלמנר תנה לי או שנפל עליה גלי דעמיה דלא ינחא ליה למקני
עד שגיעע לידו: **דבראיה** בעלמא לא קני. והא דלמנר צפרק הצית והעלליה (לקמן דף ק"ג ט') (ס' וי"ל) ספק דלפניו קני היינו טענה משה
כל דה כגון שגדר גדר קטן: **וזה** זה וזה קתני. איכא דוכתי דפרין כי האי גוונא ואיכא דוכתי דלא פריין: [ע"י תוס' צנחנה דף ט: ד"ה א"כ]:
א

אפי' בפקדון בטוען החזרתי או לא היו דברים מעולם כפירה והודאה בעינן, וכופר בכל פטור, וכדתנן בשבועת הדיינין¹⁵⁴ עשר גפנים טעונות מסרתי לך והלה אומר לא מסרת לי אלא חמש חייב, ותנן¹⁵⁴ אין נשבעין אלא על דבר שבמנין ושבמדה ושבמשקל כיצד כיס מלא מעות מסרתי לך בית מלא פירות מסרתי לך והלה אומר מה שהנחת אתה נוטל פטור, זה אומר עד הזיו וזה אומר עד החלון חייב. ולקמן¹⁵⁵ נמי בההוא רעיא דמסרו ליה חיותא כל יומא בסהדי ההוא יומא יהב ליה בלא סהדי אמר אם איתא לדר' חייא קמייתא משתבע אשאר, אלמא הודאה במקצת בעינן.

אלא הכי פירושא¹⁵⁶, אין אדם מעיז פניו בפני בעל חובו מפני שהוא יודע האמת כמוהו, ואין החי יכול להכחיש את החי, וה"ה בפקדון בטוען לא היו דברים מעולם אי נמי החזרתי, אבל בטוען בפקדון נאנס או נגנב אין צריך הודאת מקצת, מפני שמעיז ומעיז, לפי שאין הבעלים יודעים אם אומר אמת אם לאו. והא דאמרינן ערוכ פרשיות כתוב כאן וכי כתיב כי הוא זה אמלוה הוא דכתיב, הכי פירושא, כי כתיב כי הוא זה אטענת מלוה הוא דכתיב כלומר על טענה דשייכא במלוה דהיינו להד"מ אי נמי החזרתי, אבל בטענת שומרים דהיינו נאנס נגנב נאכד אפי' כופר בכל, כלומר שכולם נאנסו או נגנבו חייב, ועלה קא אתייתא התם, דאמרי' התם אמר ר' יוחנן הטוען טענת גנב בפקדון אינו חייב עד שיכפור במקצת ויודה במקצת, ופליגא דר' חייא בר יוסף דא"ר חייא בר יוסף ערוכ פרשיות כתוב כאן וכי כתיב כי הוא זה אמלוה הוא דכתיב, ואמרינן מאי שנא מלוה, כלומר מאי שנא בטענת מלוה דחילקה תורה

שהעידו ישלם ויפטר על השאר, קמ"ל ק"ו¹⁴⁵.

ורש"י ז"ל פ"י והאי בכוליה בעי דלודי ליה כלומר א"ת א"כ נאמר מגו דחשיד אממונא חשיד נמי אשבועתא, לא היא, דהאי בכוליה בעי דלודי ליה. אבל העדאת עדים דליכא למימר הכי אלא כיון שכופר בכל ודאי מעיז פניו הוא וחשוד הוא, ולפיכך לא נרמי עליה שבועה, קמל"ן ק"ו. ואינו מחזור¹⁴⁶, דא"כ מאי ק"ו, דאטו אם חשוד הוא מי מתקנו ק"ו ומוציאו מחשדו, אם חשוד הוא אי אפשר למסור לו שבועה שאין מוסרין שבועה לחשוד. ועוד דק"ו להחמיר עליו ולא להקל, ואם איתא אדרבה כשאתה דן ק"ו זה אתה מיקל עליו, דכיון שהוא חשוד היה בדין שיטול שכנגדו בלא שבועה דבר תורה, ומדרכנן בשבועה, כדתנן¹⁴⁷ היה חשוד על השבועה שכנגדו נשבע ונוטל, ועכשיו שאתה דן ק"ו נמצאת מיקל עליו ופוטרנו בשבועתו.

והא דאמרינן אין אדם מעיז פניו בפני בעל חובו. פירשו בשם רש"י ז"ל¹⁴⁸ דהיינו טעמא דאין אדם מעיז פניו בפני בעל חובו שגמלן חסד להלוות לו את שלו, אבל פקדון דאין כאן טובה מעיז ומעיז. והילכך אפי' כפר בכוליה רמא רחמנא שבועה עליה. והא דאמרי' בהגוזל עצים¹⁴⁹ ערוכ פרשיות כתוב כאן [ו]כי כתיב¹⁵⁰ כי הוא זה אמלוה הוא דכתיב, פ"י הוא ז"ל פסוק מפרשה אחרת שנתערב כאן שאינו מקומו, דכי הוא זה באם כסף תלוה את עמי¹⁵¹ הוה ליה למיכתב¹⁵¹*. ואינו מחזור¹⁵², דלעולם לא עקרינן ליה לקרא (לפרש) לגמרי מפרשת שומרין דאיכתיב בה, דאם כן למה לי דכתביה רחמנא התם ליכתביה באם כסף תלוה. ועוד¹⁵³ דהא ודאי

151 שם כב, כד. 152 וכה"ק רבנו בחידושיו לשבועות שם. ועי' תוס' בב"ק שם. 153 וכה"ק תוס' בב"ק שם. וכן האריך בזה הרמב"ן בחידושיו לשבועות שם. 154 שבועות מב, ב. 155 ה, א. 156 כ"כ תוס' בב"ק שם בשם ריב"א. וכ"כ הרמב"ן כאן ובשבועות שם. 157 כ"ה בכי"מ ועוד גמ' כת"י בדק"ס. ולפנינו: כדרכה. וכ"ה בדברי רבנו הודפס מאתר אוצר החכמה

145 שלא תהא הודאת פיו גדולה מהערת עדים, אלא הואיל והוחזק כפרן במקצת יצא מחזקתו, ובחזקת מעיז פנים הוא ונשבע. כ"כ שם. 146 וכה"ק הרמב"ן. ועי' תוס' ד"ה אבל. 147 שבועות מד, ב. 148 גם בחידושיו לשבועות מב, ב כותב רבנו: פירשו משם רש"י ז"ל. וכ"ה ברש"י במס' בבא קמא קז, א. 149 בבא קמא שם. 150 שמות כב, ח. חידושי הרשב"א <מוה"ק> - בבא מציעא / בו אדרת, שלמה בן אברהם (רשב"א) {עמוד 26} (726077)